

KAUNO LOPŠELIS
DARŽELIS „LIEPAITĖ“

**„Sensorinių žaidimų
nauda 2 metų vaikui“**

(informacija tėvams ir pedagogams)

Naudota literatūra:

www.septynioziukai.lt

www.ikimokyklinis.lt

www.mokslobaze.lt

Parengė mokytoja:

Lina Butkienė

Aušra Barauskaitė

Kaunas

2026-03

Kodėl sensorika yra svarbi?

Smegenų raidos tyrinėtojai pabrėžia, kad ankstyvoje vaikystėje (nuo gimimo iki 6 metų) smegenys kuria milijonus neuronų jungčių per sekundę. Sensoriniai potyriai veikia kaip „statybinė medžiaga“ šioms jungtims.

Kiekvieną kartą, kai vaikas liečia skirtingas tekstūras, jo smegenyse aktyvuojami specifiniai takai. Tyrimai rodo, kad sensorinė stimuliacija padeda smegenims efektyviau apdoroti informaciją ateityje.

Sensorinių priemonių nauda vaikams

Sensorinės priemonės teikia daugybę privalumų vaikų vystymuisi:

Pojūčių lavinimas: Stimuliuoja ir stiprina pojūčius, padedant vaikams geriau suvokti aplinką.

Motorinių įgūdžių tobulinimas: Skatina smulkiosios ir stambiosios motorikos vystymąsi, koordinaciją ir pusiausvyrą.

Emocijų reguliavimas: Padeda nusiraminti, sumažinti nerimą ir stresą, ypač vaikams, turintiems sensorinių problemų.

Kognityvinių funkcijų gerinimas: Skatina dėmesio koncentraciją, atmintį, problemų sprendimo įgūdžius ir kūrybiškumą.

Socialinių įgūdžių ugdymas: Skatina bendravimą, bendradarbiavimą ir empatiją žaidžiant kartu su kitais vaikais.

Kalbos įgūdžių lavinimas: Padeda plėsti žodyną, suprasti kalbą ir išreikšti save.

Sensoriniai žaidimai 2–3 metų vaikams yra ne tik smagi pramoga, bet ir pamatinis įrankis sveikam smegenų vystymuisi bei aplinkos pažinimui. Šiame amžiuje vaikai tampa itin aktyvūs tyrinėtojai, todėl jutiminė stimuliacija padeda jiems kurti naujas jungtis smegenyse. Pagrindinė sensorinių žaidimų nauda:

Smegenų vystymasis ir kognityviniai įgūdžiai: Stimuliuojant pojūčius (lytėjimą, regą, klausą), stiprinamos neuronų jungtys, kurios vėliau padeda atlikti sudėtingesnes užduotis.:

Motorikos lavinimas:

Smulkioji motorika: Veiklos su modelinu, kruopomis ar vandeniu stiprina rankų raumenis

ir gerina koordinaciją.

Stambioji motorika: Pusiausvyros žaidimai ir judėjimas erdvėje lavina vestibulinerę sistemą.

Kalbos įgūdžiai: Žaisdami su skirtingomis tekstūromis ir objektais, vaikai natūraliai mokosi naujų žodžių (pvz., „šurkštus“, „lipnus“, „šaltas“).

Savireguliacija ir emocinė sveikata: Sensorinė veikla padeda nuraminti vaiką, mažina nerimą ir moko susikaupti ties viena veikla.

Socialiniai gebėjimai: Žaisdami kartu su bendraamžiais ar tėvais, vaikai mokosi dalintis, bendrauti ir spręsti iškilusias problemas.

Priemonės 2–3 metų vaikų sensorinei stimuliacijai:

Taktilinės (lytėjimo) - modelinas, kinetinis smėlis, vandens stalai, įvairios kruopos. Lavina rankų jėgą, kūrybiškumą.

Garsinės (klausos) - Barškučiai, muzikos instrumentai, gamtos garsų klausymas. Moko atpažinti garsus, gerina dėmesį.

Vizualinės (regos) - Šviesos stalai, spalvų rūšiavimo žaislai, veidrodžiai. Padeda suprasti spalvas ir formas.

Fizinio aktyvumo - Balansinės lentos, kliūčių ruožai, sūpynės. Stiprina pusiausvyrą ir kūno suvokimą erdvėje.

Kaip atpažinti, kad 2–3 metų vaikui trūksta sensorinės stimuliacijos (arba jis ją sunkiai apdoroja), galima stebint specifinį elgesį. Specialistai vaikus dažniausiai skirsto į dvi grupes:

„ieškotojus“ (kuriems stimuliacijos trūksta) ir „vengėjus“ (kuriems jos per daug).

Požymiai, kad vaikas aktyviai ieško stimuliacijos:

Nuolatinis judėjimas: Vaikas negali nustygti vietoje, nuolat bėga, šokinėja, sukasi ratu arba tyčia trenkiasi į baldus ar žmones.

Objektų kišimas į burną: Vyresnis nei 2 metų vaikas vis dar intensyviai „valgo“ žaislus, drabužius ar kitus nevalgomus daiktus.

Pojūčių troškimas: Vaikas nori viską liesti, stipriai glaustis, mėgsta grubius žaidimus ar itin garsią muziką.

Aukštas skausmo slenkstis: Vaikas gali susižeisti ir beveik nereaguoti į skausmą.

Atstumo nepaisymas: Dažnai stovi per arti kitų žmonių, liečia juos be perspėjimo, nesupranta savo fizinės jėgos.

Požymiai, kad vaikas vengia stimuliacijos:

Netolerancija tekstūroms: Vaikas verkia liečiant smėlį, žolę, dažus ar plastiliną. Gali atsakyti dėvėti tam tikrus audinius arba reikalauti nukirpti visas drabužių etiketes.

Jautrumas garsams ir šviesai: Užsidengia ausis girdint dulkių siurblių, garsų muzikinį žaislą ar net stipresnį juoką. Mirksi ar vengia ryškios saulės šviesos.

Išrankumas maistui: Atsisako tam tikros tekstūros maisto (pvz., tik trinta masė arba tik sausas maistas), gali pykinti nuo specifinių kvapų.

Pusiausvyros baimė: Vaikas bijo kelti kojas nuo žemės, vengia sūpynių, čiuožyklų ar lipimo laiptais.

Kada vertėtų suserimti?

Visi vaikai kartais būna aktyvūs ar išrankūs. Tačiau, jei pastebite, kad šis elgesys trukdo kasdieniam gyvenimui -vaikas negali ramiai pavalgyti, išeiti į lauką ar žaisti su kitais, rekomenduojama pasitarti su šeimos gydytoju arba kreiptis į ergoterapeutą

